

JAVASLAT

/a 2017 szeptemberében bevezetésre kerülő új mintatanterv összeállításához/

BEVEZETÉS

A Hallgatói Képviselőlet a tantervreform kidolgozásának kezdeti szakasza óta elkötelezett a módosítások végrehajtása mellett. Igyekeztünk legjobb tudásunk szerint együttműködő, konstruktív munkával előremozdítani a reform ügyét, mivel hiszünk abban, hogy a leendő és a jelenlegi hallgatóság, a szakma és a Kar közös, egyértelmű érdeke az új tanterv.

A több éve zajló munka fontos pillanatának éltük meg, mikor elkészítettük első véleményezésünket az akkor fennálló helyzetről, melyben a reform szükségességének okait fejtettük ki. Eltelt viszont az óta több, mint fél év, és úgy látjuk, érdemi változás vagy előrehaladás nem történt, sőt! A tárgyalások megkezdésétől mostanáig egy körkörös folyamatot látunk ismétlődni, mely nem vezet eredményhez.

Jelenleg az új tanterv kialakítását az objektív szakmai indokok helyett, a tanszéki érdekek határozzák meg. Ameddig a tanterv kialakításának fő alapelve a kreditek tanszékek közötti szétosztása és a hagyományokhoz való ragaszkodás, nem születhet helyes eredmény, a Kar így egyszerűen lemond a szakma és a piac valós igényeinek kielégítéséről, egy korszerű, az oktatók és hallgatók közös megelégedésére szolgáló tantervről.

Fontosnak tartjuk, hogy félre kell tenni az egyes tanszéki érdekeket és áldozatokat kell hozni annak érdekében, hogy a Karon néhány hónapon belül új képzések indulhassanak el. 2017 szeptembere már a közeli jövő, lépni kell!

Nagyon fontos hangsúlyozni ezt, hiszen rendkívül sürget az idő, nincsenek további hónapjaink a kezdeti kérdések folyamatos újratárgyalásához.

Elkészítettünk egy második anyagot, mely a szakmai törzsanyagra vonatkozóan konkrét javaslatokat tartalmaz. Előrebocsátjuk, hogy az alábbiakban tárgyalt döntések előzetes vizsgálata és meghozatala nem elsődlegesen a Hallgatói Képviselőlet feladata és kompetenciája, mégis hiányoljuk az ilyesfajta konkrétumokról való érdemi tárgyalást az érdekek mentén zajló vita helyett.

Javaslataink alapelvekre épülnek, melyeket röviden megfogalmazva olvashatnak az alábbiakban. Ezt követően ezeket a főbb irányelveket követve részletesen ismertetjük álláspontunkat a meghatározott diszciplínák mentén.

1. AZ ÚJ TANTERV KIALAKÍTÁSÁT A TANSZÉKI ÉRDEKEK HELYETT OBJEKTÍV SZAKMAI INDOKOK, A PIACI IGÉNYEK ÉS A HALLGATÓI ÉRDEKEK HATÁROZZÁK MEG.

/ne a tanszékek közötti kreditfelosztás legyen a fő szempont a tantervnél/

2. AZ ÚJ TANTERVBEN MEGSZERZETT TUDÁS LEXIKÁLIS ALAPÚ HELYETT KOMPETENCIA ALAPÚ LEGYEN.

/az új Képzési és Kimeneti Követelményeknek megfelelően/

3. AZ ÚJ TANTERVBEN ALACSONYABB LEGYEN A TANTÁRGYAK FÉLÉVENKÉNTI SZÁMA.

/a jelenlegi tantervben félévenként 9-12 tantárgy van, ami a tanterv szétaprózódottságát eredményezi, ezért javasoljuk a mintatantervben a 7 tantárgy/félév maximalizálását/

4. A TANTÁRGYAK KREDITÉRTÉKE EGYEZZEN MEG A BEFEKTETETT MUNKA MENNYISÉGÉVEL, AZ ÚJ TANTERVBEN CSÖKKENJENEK A KONTAKTÓRASZÁMOK.

/jelenleg a leterheltség hallgatói és oktatói oldalról is túl nagy, 1 kredit 30 munkaórával egyenlő, nem többel!/

5. AZ ÚJ TANTERVBEN LEGYEN LEHETŐSÉG AZ EGYÉNI KÉPESSÉGEK ÉS ÉRDEKLŐDÉS SZERINTI SPECIALIZÁLÓDÁSRA.

/a kizárólag generalista építészek mellett a szakmának szüksége van specialistákra is/

6. AZ ÚJ TANTERV LEGYEN RUGALMAS, HASZNÁLJA KI A KREDITRENDSZER ELŐNYEIT.

/a jelenlegi tanterv előtanulmányi rendje túlzóan kötött, nincs lehetőség se egy kezdeti hiba kijavítására, se lemaradás nélkül külföldi résztanulmányok folytatására (pl. Erasmus félév)/

ÁBRÁZOLÁS

A különböző **ábrázolási módszerek** ismerete, valamint azok készségszintű alkalmazása alapvető elvárás már egy építészmérnök hallgatóval szemben is, a diploma megszerzése utáni szakmagyakorlásnak pedig elengedhetetlen feltétele, hiszen az építész munkája során mindig rajzban kommunikál, így a rajz mint a kommunikáció legfontosabb eszköze a legfontosabb, legmélyebben elsajátítandó tudás. Ezen ábrázolási módszerek alapvetően két csoportba sorolhatóak: a hagyományos kézi rajzra (ezen belül is szabadkézi és szerkesztett rajzra), valamint a számítógépes ábrázolásokra (ezen belül a különböző CAD-, illetve pixel/vektorgrafikus programokra).

Ezeknek megfelelően az ismeretek átadásának tapasztalatunk szerint két lépcsője van. A különböző mértékű, és nagyrészt erősen hiányos középiskolai tudással érkező elsőéves hallgatóknak mindenképpen szükséges egy, az ábrázolási módszereket, azok lényegét és alapvető szemléletét bemutató **alapozás**. Ebben a szakaszban a térlátás fejlesztése, a későbbi számítástechnikai ismeretek előkészítése, valamint a szabadkézi rajzkészség elsajátítása miatt fontos, hogy az ábrázolás oktatása legnagyobb részben még a hagyományos rajztechnikákkal történjen. Ez az alaptudás nagy kreditkiméretű tantárgyak esetén az első 1-2 félév alatt elsajátítható.

Miután a hallgatók már magabiztosan mozognak a különböző ábrázolási rendszerekben, szükségszerű a **számítógépes rajzolóprogramok** mielőbbi, több féléves tárgyakban való gyakorlati oktatása, ahol az alapozáson megtanult szemléletet át lehet ültetni a programhasználatba. Fontos, hogy ezeket a programokat a hallgató más tárgyakba integrálva, összekötve is alkalmazza. Napjainkban a szakma gyakorlása, sőt már az egyetemi évek alatt kötelezően elvégzendő szakmai gyakorlatok során is elengedhetetlen a számítógépes tervező- (CAD) és grafikai rajzolóprogramok (pl. Photoshop) biztos ismeretére. Fontos továbbá, hogy ezen tárgyak oktatása során is egy alapvető szemlélet elsajátítása legyen a fő cél, amelynek birtokában a hallgatók a későbbiekben nem csak azt az egy-egy konkrétan bemutatott programot tudják magabiztosan kezelni, hanem rövid gyakorlás után más rendszerekkel is képesek legyenek elboldogulni. Ideális esetben a hallgatók képzésük feléhez közeledve már rendelkeznek annyi és olyan szintű alaptudással a szakmában gyakran használt programok kezelésében, hogy hasznos segítségként tudjanak dolgozni a szakmai gyakorlatuk során egy építész irodánál is.

Az eddig részletezett kötelező törzsanyag kiegészítéseként nagy lehetőséget látunk továbbá a különböző szabadon- és kötelezően választható tárgyak, valamint egy, a grafikus tervezéssel kiemelt mértékben foglalkozó specializáció létrehozásában. Előbbiek során a hallgatók egyrészt lehetőséget kaphatnának a hazánkban szintén előforduló, a szakmához kötődő programok (pl. Revit, 3Dsmax) mélyebb megismerésére, másrészt az érdeklődők a megszerzett szabadkézi rajztudásukat, látványtervezői-, formai- és színdinamikai ismereteiket is továbbfejleszthetnék. A fentiekben leírtak kapcsán mindkét, a diszciplínához köthető jelenlegi tanszéken (a Rajzi és Formaismereti Tanszéken és az Építészeti Ábrázolás Tanszéken is) megfigyelhetőek pozitív, előremutató fejlesztések, változások.

Egyrészt a grafikai programok használatának egyre inkább előtérbe helyezése a korábban túlzó mértékű hagyományos szabadkézi rajzokhoz képest, mely témában a gyakorlati oktatás segítségével lehetne még inkább a szakma által elvárt szintre fejlődni. Másrészt pedig jellemzően a képzés 2. felében található szabadon- és kötelezően választható tárgyak jelenleg is viszonylag sokszínű kínálata az, amit a következő tanterv kialakítása során is követendőnek gondolunk.

ÉPÍTÉSZEKTÖRTÉNET ÉS ÉPÍTÉSZETELMELET

Az **építészettörténeti ismeretek** egyike azon diszciplínáknak, mely az építészeti alpműveltség része kell, hogy legyen és a megszerzett tudásanyag értő ismerete a tervezési látásmód szélesítésében támogatja majd a későbbi szakmagyakorlókat. Ennek megfelelően úgy gondoljuk, hogy a sok féléven át tartó, sokszor túlzóan részletes, nagy mennyiségű lexikális tudáson alapuló oktatás helyett inkább a folyamatok, logikai kapcsolatok mentén való tanításra kell helyezni a hangsúlyt. Az összefüggések bemutatásával ezek a tárgyak betölthetik a tervezési tárgyakat támogató elméleti, építészeti ismereteket átadó kurzusok szerepét is.

Ehhez mindenképpen **új koncepció** szükséges, a tárgyak eloszlását és kreditkiméretét tekintve is: a jelenlegi tantervhez nagyon hasonló, 9 félévig elhúzott, korszakokra bontott tárgyak helyett az első 4 féléven át tartó, tömbösített, nagyobb kreditszámú tantárgyakat javasolnánk. Ezek így kevésbé lennének beszorítva egy-egy konkrét stílustörténeti korszakra, ezzel nagyobb teret adva a (jelenleg csak az Alap- és Zárószigorlaton elvárt) korszakok közti összefüggések átlátásának oktatására. Természetesen emellett szükségesnek látjuk azt is, hogy az építészettörténet egy-egy korszaka iránt kiemelten érdeklődőknek lehetőségük legyen a későbbi félévek során szabadon- és kötelezően választható tantárgyak keretében egy-egy korszakkal (a mostanihoz hasonlóan) mélyebben, részletekbe menően is megismerkedni.

Fontosnak tartjuk, hogy a fent leírt módon, az első 2-3 félévben megszerzett átfogó alaptudás megszerzése után szó essen ezen ismeretek gyakorlati tervezésbe való átültetéséről is.

Az eddig említettek mellett a **műemlékvédelmi alapok** oktatásának is kötelező jelleggel adnánk teret a tantervben, ugyanis ennek a területnek a növekvő számú felújítási munka miatt a szakmában is egyre nagyobb szerepe lesz. Itt szintén (a számítógépes tervezéshez hasonlóan) a későbbiekben sokrétűen felhasználható szemléletre, alaptudás elsajátítására helyeznénk a hangsúlyt. A konkrét műemlékvédelemről szóló tantárgy véleményünk szerint ideális esetben valahol az osztatlan képzés "közepén", a 4-5. félévben helyezkedik el, amikor a hallgatók már rendelkeznek az alapvető építészettörténeti ismeretekkel, illetve az építészeti tervezésre való megfelelő rálátással.

A már említett növekvő szakmai igény miatt a kötelező törzsanyagon felül egy külön műemlékvédelemről szóló specializáció kialakítását is támogatjuk.

Építészeti felméréssel jelenleg csak szabadon választható tárgyak, a szakmai gyakorlatok esetén vagy Egyetemen kívüli lehetőségek, kirándulások alkalmával van lehetőségük foglalkozni a hallgatóknak, annak ellenére, hogy a szakmában (különösen a pályakezdőknél) ez is jelentőséggel bíró terület. Emiatt jó lehetőséget látunk abban is, hogy az elsőévesek akár már az építészettörténeti-elméleti tárgyak lelegején, (egyfajta bevezetésként) gyakorlati oktatás keretein belül megismerkedhessenek a tématerülettel.

Fontosnak tartjuk megemlíteni az ide kapcsolódó, a jelenlegi Építészettörténet 5 tárgy oktatásában a 2016/17/1 félévben bevezetett újítást, amelynek keretein belül sikeresen meg tudott valósulni a már többször említett, tényleges gyakorlati oktatás.

TERVEZÉS

Az osztatlan képzés **jelenlegi tantervében** a tervezési tárgyak kreditkiméretének aránya megfelelő, a visszajelzések szerint a diploma utáni években megszerezhető tervezői jogosultsághoz kellő mértékű. A tárgyak egymásra épülésének koncepciójában pozitívum, hogy az egyes félévek projektjei a szemeszterek során egyre összetettebbé és nagyobb léptékűvé válnak. A funkció bonyolultságának és a lépték növekedésének sorrendje a képzés első felében egy világos és érthető ívet ír le, a specializációválasztás után viszont hirtelen váltással belevág egy teljesen új témába, a várostervezésbe, másrészt a tanszéki tervezés tárgyakkal gyakran visszaugrik a 3-4. félévben tervezett kisléptékű feladatokhoz. Pozitívum viszont, hogy ezen kitérők után a tervezésoktatás ki tud teljesedni a már különböző szakágakat is tartalmazó, átfogó ismereteket megkövetelő komplexekben, és végül a diplomatervezésben.

Az új tantervben javasoljuk a fent leírt előnyök megtartását: az egyre átfogóbb építészeti látásmódot igénylő, összetettebb, és fokozatosan egyre több szakágat bevonó tervezési feladatokat. Fontos, hogy a jelenlegi tervezet 8. félévében található szintetizáló tantárgyig a hallgatók a lehető legtöbb funkcióval találkozzanak, viszont elavult hagyománynak tartjuk, hogy a félévek tematikája ezeknek a jelenlegi tanszékek nevének megfelelő funkciókon (lakóépület, középület, ipari épület) alapuljon.

Véleményünk szerint a képzés legelején szükség van a jelenlegihez hasonló, alap forma- és téralakítási feladatokról szóló tantárgyra, ahol a hallgatók megismerkednek az építészeti koncepció fogalmával és fontosságával, ennek konkrét tervekben való megjelenítésével, illetve azok szakszerű prezentálásával. A későbbiekben pedig a legfontosabb a szakmagyakorlás minden részletének fokozatos megismertetése, melyhez a már előbb említett íven át vezet az út.

A jelenlegi, elcsúsztatott rendszerű, gyakorlatokhoz kapcsolódó **előadásos tárgyak** egyrészt különböző kortárs épületek bemutatásáról, valamint kis mértékben az adott félév funkciójához tartozó elméleti tudás levetítéséről szólnak.

Ezt túlzónak találjuk 5 féléven keresztül minden évben megmutatni, mivel az átfedések gyakoriak az egyes tantárgyak előadásai között és Építészettörténet 6 tantárgyból is átadásra kerülnek ezek a témák. Ehelyett célszerűbbnek tartjuk, hogy egy bevezető előadás-sorozat legyen ebben a témában, hogy az elsőéves hallgatóknak rendelkezzenek egy alapvető képpel mind a kortárs építészetről, mind a tervezéseméleti összefüggésekről. Természetesen ezután a későbbi gyakorlatok óráin előkerülhetnek az adott félév projektjeinek tervezését inspiráló, ahhoz kapcsolódó előképek is.

A másik anyag rész, amely a jelenlegi funkció-csoportosítási sémát követi, szintén célzottan belekerülhetne az adott gyakorlatok anyagába.

A tantárgyak koncepcióján túl lényegesnek tartjuk felvetni a **tervezésoktatás** és az **értékelési módszerek** problémáját is. Előbbi esetében egyes tanszékek gyakran a túlságosan elméleti síkon mozgó és a gyakorlat realitását nélkülöző koncepciókat/terveket várnak el. Az egyéni építészeti attitűd kialakításához ez fontos, ugyanakkor elengedhetetlen megismertetni és megtanítani a hallgatóknak a “való életben” is használt tervezési módszereket, melynek jelenlegi hiánya sokszor a diplomatervezésnél ütözik csak ki. A tervek értékelésénél a tankörönként és tanszékenként nagyon eltérő, sokszor túlzóan szubjektív szemlélet helyett a szakma gyakorlatán alapuló, új, objektív szempontokat is figyelembe vevő rendszert kell kialakítani.

SZILÁRDSÁGTAN

Az épületek szerkezeti rendszereinek gyakorlati megvalósulása során a statikai méretezés több mint nem elhanyagolható szempont, így a “teljes kép” ismeretéhez alapvető **szilárdságtani és tartószerkezeti ismeretekre** minden végzett építészhallgatónak szüksége van. A kérdés csak az, hogy milyen jellegűre.

Hazánkban külön jogosultsághoz kötött az épületszerkezetek statikai szempontból való méretezése, emiatt a konkrét értékek kiszámítása helyett az építész tervezők feladata az, hogy helyes szemlélettel átlássák és ismerjék a lehetőségeiket, illetve a megkötéseket a tervezés során. Emiatt úgy gondoljuk, hogy az Egyetemen oktatott tananyagot is ennek megfelelően, a szakma elvárásainak alapján szükséges kialakítani. A jelenleg gyakran túlzott mértékű elmélet és számolási feladat helyett a hangsúlyt a modellezésre, valamint a konstruálásra kellene helyezni. A legfontosabb a szemlélet elsajátítása; azaz a konkrét épületszerkezetek egyes helyzetekben való viselkedésének, és a gyakorlati tervezés során is használt “ökölszabályok” ismerete. Egy ilyen szempontok alapján felépülő tananyagban nem szükséges jelen lennie számos jelenleg oktatott szilárdságtani ismeretnek, elméletnek és számolási módszernek sem, helyettük viszont nagyobb hangsúly kerülhetne a statikaoktatásra.

A szemlélet kialakítását követően azonban meg kell teremteni a lehetőséget a szilárdságtani és tartószerkezeti ismereteken alapuló specializációra. A jelenlegi szerkezeti specializáció továbbgondolásával, tudatos átalakításával könnyen kialakítható egy tényleges szakirány, mely az építőmérnöki kari szabadon választható tárgyakkal kiegészülve építész statikusi jogosultságot eredményezne. E szakirányon valóban helye van a jelenlegi tantervben nem eléggé megalapozott szilárdságtani ismerteknek.

Ezek tudatában belátható, hogy ezen a területen is egy **új oktatási koncepció** kialakítása szükséges.

Erre viszont a jelenlegi oktatási rendszerben is akadnak jó példák: a Tartószerkezetek modellezése c. tantárgy tananyagában például jelen van az a fajta tartószerkezetekkel kapcsolatos tervezői szemlélet, amivel véleményünk szerint az építészmérnököknek végső soron rendelkezniük kell. Ehhez a megközelítéshez hasonlóan kellene már sokkal korábban, az 1. félévtől kezdve oktatni. Ebben nagyon jó eszköznek tartjuk a makettezést, valamint a későbbi félévek során a tökéletes kézi számításokat igénylő elméleti feladatok helyett a számítógépes programokkal való megismerkedést is.

ÉPÜLETSZERKEZETTAN ÉS ÉPÜLETENERGETIKA

Az **épületszerkeztani ismeretek** alapvető része az építészképzésnek. A szakmai helytállás alapja a rendszerszintű ismeret, a megoldási elvek elsajátítása, az elméleti síkon megismert szerkesztések kézzel fogható megoldásának ismerete. Látnunk is kell, mi az, amit papírra vetünk, nem elég csak beszélni róla!

Éppen ezért úgy látjuk, a részletrajzok másolása hosszú távon nem szolgálja az alapvető készségek és rutin kifejlődését. Ehelyett hasznosabbnak tartanánk a hallgatók saját terveinek feldolgozását, ezáltal az épületszerkeztet-tervezés szemléletének kialakítását és a tanszékek közötti kooperáció előremozdítását. Javasoljuk továbbá az **oktatási módszer frissítését**, ezek mellett pedig a **tananyag mennyiségének és tartalmának felülvizsgálatát** is, hiszen jelenleg az épületszerkeztannal való ismerkedés során (Épületszerkeztan 1-2.) nem korszerű, elavult szerkezetek is a gyakorlatok részét képezik.

Fontos azonban, hogy a szakma részleteiben való elmélyülés előtt olyan biztos, a képzésben végig mérvadó **bevezető tudást** kapjanak a hallgatók, melyre nem csak a rájuk váró 5 év során, hanem később is támaszkodhatnak. Jelenleg a szerkesztőgyakorlatokról másolható az ábrázolástechnika és az anyagjelölések, de az alapvető anyag- és szerkeztismeretek hiányoznak a tananyagból, sokan csak különórák vagy kiegészítő foglalkozások segítségével tudnak átfogó képet kapni az egyes épületszerkezteti rendszerekről. Ésszerűbb lenne a jelenlegi tantervi megoldás helyett olyan alapos bevezető tárgyat indítani, mely sokkal gondosabban készíti elő a későbbi épületszerkeztani tanulmányokat. Érteni kell, amit rajzolunk, nem csak másolni!

Átgondolásra javasoljuk továbbá azt a módszert is, mi szerint a régóta megszokott, falak-födémek, magastető-alapozás, nyílászárók-homlokzatburkolatok, stb.” rendszerben legyen oktatva a tananyag. Jelenleg több anomália is következik ebből, legjobb példa, hogy Munkahelyek építészete 2 tantárgyból a hallgatóknak hamarabb kell csarnokszerkeztetű épületet tervezniük, mint hogy a azok jellegzetességeit épületszerkeztanból ismertették volna, holott a csarnokszerkeztetek tervezése nagyrészt tartó- és épületszerkeztet-tervezés.

Az **épületgépészet** mint szakág szintén szerves része a tervezésnek. Nem lehet két kis kreditkiméretű elméleti tárgy keretén belül hatásosan, gondosan ilyesfajta ismereteket átadni. Javaslatunk, hogy a gépészetoktatás fokozatosan legyen az épületszerkeztan oktatás mérvadó, elemi része és a hallgatók a szerkeztetek megismerésével párhuzamosan sajátítsák el az épületgépészeti szempontokat is figyelembe vevő tervezést.

Továbbá a korszerű **energetikai ismeretek** bemutatása is hiányzik a tantervből. Laboratóriumi vizsgálatokkal, erre specializált számítógépes programokkal látványosabban lehetne oktatni az épületfizikai, energetikai alapokat. Nem tartjuk előnyösnek e tudományterületek esetén sem az elavuló módszereket, sokkal inkább a korszerű, jövővel rendelkező szoftverek bemutatását tűznénk ki célul, hogy az Egyetemről kikerülő hallgatók világszerte helytálló, modern ismeretekkel és készségekkel rendelkezzenek.

Nyugat-európai közismert képzési központokban mindig is igen elismerően nyilatkoznak a magyar építészképzésben fellelhető alapos műszaki tudásszintre. Éppen ezért egyértelműen fontosnak találjuk az épületszerkeztan oktatás erőteljes jelenlétét a tantervben, de annak frissítését, mai igényeknek megfelelővé tételét szorgalmazzuk.

MENEDZSMENT

A **kivitelezés** önmagában az elméletben megalkotott terv gyakorlatban való megalkotását jelenti. Ehhez képest jelenleg ezen ismereteknek mégis inkább az elméleti szintű oktatása zajlik, mint sem a gyakorlati képzés. Az első sorban előadásokra korlátozott oktatás helyett javasoljuk a gyakorlati számításokra és megoldásokra épülő ismeretátadást, mely az épületszerkezettani ismeretek állandó kiegészítése és társa lehet.

A hallgatók több hiányosságra is rendszeresen felhívják a figyelmünket - jó példa lehet, hogy minden tervezés során adott, milyen részletezettségű tervet kell készíteni (pl.: engedélyezési terv, vázlat terv, stb.), azonban az egyes tervtípusok tartalma és célja soha nem kerül ismertetésre. Ezek alapján a kivitelezési ismeretek oktatásában a fokozatosság elvét javasoljuk: jónak tartjuk, hogy az oktatása már az 5. félévben megkezdődik, de hiányát érezzük egy hierarchikusan egymásra épülő, az alapozás után a 3.-4. félévtől egészen a specializációválasztásig jelen lévő tárgycsoportnak.

Szintén hiányként fogjuk fel a **jogi ismeretek** azon fajta oktatását, mely nem csupán a jelenleg hatályos építészeti környezetet ismerteti, hanem a szakmában való elhelyezkedési és egyéb lehetőségek kihasználhatóságát is.

Jelenleg hiányzik a képzésből a **menedzsment** és a speciálisan az építészethez, építőiparhoz köthető **gazdasági területek** oktatása is, holott ma már szinte az összes szakmában alapvető igény van ezen ismeretekre.

URBANISZTIKA

Az **urbanisztika** oktatás tekintetében szükségét érezzük egy új oktatási koncepció megalkotásának. Az urbanisztika elengedhetetlen részét képezi az építész szakmának, ugyanakkor nem lehetséges mindössze egy darab, nagy kreditkiméretű tervezési tárgy során oktatni az ismereteket. A városépítészet (és tulajdonképpen a szociológia is) a tervezési folyamat és a környezet megismerésének részét képezik, éppen ezért minden komplexebb tervezésben jelen kell lennie.

Az új tanterv fontos feladata ezek alapján, hogy megtalálja az urbanisztika oktatás megfelelő helyét. Javaslatunk, hogy a hallgatók már képzésük első évében ismerkedjenek meg ezzel a tudományterülettel, azonban részletes ismertetésre csak a későbbiekben kerüljön sor, mikor már átfogó, szintetizáló tervezésekbe kezdenek.

Rendkívül előremutató lenne, ha ezen kívül a tanterv megteremtené a lehetőséget a szakmai szervezetekkel való közös projektekre és szemináriumokra is, hiszen az urbanisztika jelenleg az építészet legdinamikusabban fejlődő ága rengeteg potenciállal, melyek jelenleg kiaknázatlanok a kari oktatásban.

ÁTOKTATÁS

A Karunk tantervének további kérdéses elemei a **más karok által oktatott tárgyak** csoportja. Nem tartjuk egyértelműnek, hogy az építész szakma színesítésének és kiegészítő tudással való feltöltésének feltétlen elemei ezek a tárgyak, sokkal inkább szorulnak felülvizsgálatra és átalakításra, mint jelen formájukban történő megtartásra.

A **Filozófia** és **Szociológia** tantárgyak jelenleg tantárgyprogram és tartalom tekintetében feltétlenül átgondolásra szorulnak. Önmagukban nem alkotják fontos elemét a tantervnek, ugyanakkor a logikus átalakítást követően szerves részét képezhetné egy első sorban megújult szociológiai ismereteket átadó tárgy a várostervezés oktatásnak.

A jelenleg számon kért **közgazdaságtani** tudás nem egészíti ki megfelelően az építészmérnöki képzést, és elsajátításához gyakran „külsős” hallgatók segítségét, korrepetálását kell kérni. Megoldás lehet, ha a különböző közgazdaságtani alapokat leginkább a menedzsment és részben a kivitelezés oktatáshoz igazítják.

A **Matematika** tárgyak jelen formájukban nem segítik az emelt matematika érettségivel érkezők fejlődését, míg lehetőséget sem adnak az a nélkül továbbtanulóknak a felzárkózásra. Sokaknak ezen a területen is különórai segítségre van szükségük, de még így sem tudják teljes mértékben ledolgozni a lemaradást. Matematikai-logikai szemléletük fejlesztésére sokkal célszerűbb lenne egy első féléves tárgy, mely mindenki számára egyenlő lehetőségeket biztosítana az abszolválásra és az elsajátított tudás a később oktatott ismeretek könnyebb megértését segítené, nem pedig a matematika tudomány kis szegmensében mélyülne el feldolgozhatatlan gyorsasággal.

Végül pedig úgy látjuk, hogy az **építőmérnöki kari tantárgyak** tökéletes lehetőséget nyújtanak azon hallgatók számára, akik tudásukat geodéziai, talajmechanikai ismeretekkel szeretnék saját döntésük alapján bővíteni. Éppen ezért nem érezzük szükségesnek ezekkel a kötelező tárgyakkal történő további terhelést mindenki számára. Az építőanyagok ismeretének fontosságáról az épületszerkezettani tárgyakra vonatkozó bekezdésben foglalkoztunk. Kiegészítésként úgy látjuk, hogy az egyes építőanyagok gyakorlati bemutatását az Épületszerkezettani Tanszék képes lenne ellátni, míg az anyagok szilárdságtani vizsgálatát be tudná mutatni a Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék.

ÖSSZEFOGLALÁS

Fontosnak tartjuk elmondani, hogy a jelenlegi tanterv sok előnnyel bír. Az építészet számos területén rendkívüli elmélyülésre ad lehetőséget, megteremtve ezzel az esélyt a hallgatóknak, hogy az építészet mint tudomány számos szegmensének alapos megismerésével kutató-gondolkodó szakemberekké váljanak. Amit jelenleg hiányolunk, és amelyet szinte kivétel nélkül minden diszciplína esetében javasolunk, hogy kerüljön át a hangsúly a szemlélet és az ökölszabályok oktatására, az összefüggések felkutatására és ismertetésére. Természetesen gondosan megalapozott tudásbázis nélkül nem érdemes szakmát gyakorolni, de emellett meg kell adni továbbra is a lehetőséget az egyes témákban való elmélyülésre, melyekre kiváló lehetőség lehet a specializációk, a kötelezően választható és a szabadon választható tárgyak kínálata.

A változtatásra és a fejlődésre való hajlamot csak néhány diszciplína oktatásának képviselői jelezték javaslataikkal és hozzászólásaikkal. Ezzel szemben a mintatanterv egyértelműen szükséges módosítása olyan kérdés, melyről bizonyosan minden oktatónak, hallgatónak van kialakult véleménye.

Nagyon szeretnénk, ha akár az általunk felvetett alapelvek, akár az utána kifejtett javaslataink konstruktív vitaindító felvetésként megszólalásra készítenék Karunk oktatógárdájának egészét, és nem csak egy maroknyi csoport dolgozna tevőlegesen a tantervreformon. Előremutatónak találnánk, ha minden szereplő levetkőznél önös érdekeit is, ezzel segítve a konszenzusos, illetve a szakma és a hallgatóság érdekeit szem előtt tartó döntések meghozatalát.

Nem tartjuk viszont célravezetőnek a Kar részéről a hallgatók kizárását az új tanterv kapcsán az előkészítési, tárgyalási folyamatokból, mert így nem születhet mindenki számára elfogadható, a hallgatói érdekeket figyelembe vevő mintatanterv. A hallgatóság érdeke az, hogy a képzés végén a lehető legértékesebb diplomát kapja készhez, és ez összhangban van az oktatói érdekekkel is. Az értékes diploma a közös hallgatói – oktatói munka gyümölcse, emiatt előremutatónak tartanánk, ha az előkészítése folyamata is így zajlana.

A Hallgatói Képviselőlet álláspontja világos: 2017 szeptemberére új tanterv kell és ennek kidolgozásához nem áll rendelkezésre sok idő, lépni kell!

Elfogadta a Hallgatói Képviselő a 2017. január 31-i ülésén a 19./2017. sz. határozatával.